

HOTĂRÂRE nr. 24 din 11 ianuarie 2024 privind instituirea Programului național "Masă sănătoasă"

* actualizare la data 18.03.2024

În temeiul art. 108 din **Constituția României**, republicată, al art. 77 alin. (6) din Legea învățământului preuniversitar nr. **198/2023**, cu modificările și completările ulterioare, al art. XXVI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **115/2023** privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **57/2019** privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1

(1) La nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar se instituie Programul național "Masă sănătoasă", denumit în continuare *PNMS*, derulat pe perioada desfășurării cursurilor școlare din anul 2024.

(2) Aplicarea *PNMS* pentru anul 2024 se realizează în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri.

(3) Scopul *PNMS* constă în sprijinirea accesului la educație al tuturor copiilor prin crearea motivației pentru studiu, menținerea echilibrului socioemoțional, întărirea stării de bine și dezvoltarea igienei muncii intelectuale a preșcolarilor și elevilor și prin oferirea unei alimentații sănătoase care să susțină învățarea.

(4) În continuarea scopului prevăzut la alin. (3), programul contribuie la formarea unor obiceiuri alimentare sănătoase, precum adoptarea unei diete diversificate, echilibrate și sănătoase, respectiv sustenabile - precum reducerea risipei alimentare, reducerea cantității de deșeuri, colectarea și valorificarea deșeurilor alimentare.

Art. 2

(1) *PNMS* constă în acordarea zilnică, cu titlu gratuit, a unui suport alimentar constând într-o masă caldă sau, după caz, într-un pachet alimentar, în cazul în care masa caldă nu poate fi asigurată, în limita unei valori zilnice de 15 lei/beneficiar, inclusiv taxa pe valoarea adăugată.

(2) Limita valorică prevăzută la alin. (1) cuprinde prețul suportului alimentar, conținând prețul materiei prime și al serviciilor de preparare a produselor și cheltuielile de transport.

(3) *PNMS* se adresează preșcolarilor și elevilor prezenți la activitățile didactice, pe perioada cursurilor, conform structurii anului școlar. Suportul alimentar nu se acordă pe perioada vacanțelor sau a altor zile declarate prin lege ca zile nelucrătoare.

(4) Selecția unităților de învățământ incluse în *PNMS* se face de către inspectoratele școlare județene/al municipiului București, denumite în continuare *ISJ/ISMB*, pe baza unor criterii aprobate prin ordin al ministrului educației.

(5) Lista unităților de învățământ preuniversitar selectate de către *ISJ/ISMB* se transmite la Ministerul Educației.

(6) Pentru anul 2024, lista unităților de învățământ preuniversitar selectate conform alin. (4) pentru a fi incluse în *PNMS* se aprobă în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

(7) Lista menționată la alin. (6) se retransmite de către *ISJ/ISMB*, până la data de 1 iulie 2024, în urma analizei realizate de către acestea, pe baza indicatorilor de impact al

programului, și se completează prin aplicarea de către ISJ/ISMB a criteriilor de selecție pentru unitățile de învățământ propuse pentru completarea listei pentru anul școlar 2024-2025.

(8) În scopul asigurării continuității intervenției acordate prin Programul-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat, cele 450 de unități de învățământ preuniversitar beneficiare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. **999/2023** pentru aprobarea Listei unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor și a unităților-pilot în care se implementează Programul-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat, a numărului de beneficiari, a sumei necesare pentru finanțarea Programului în anul 2023 și a repartizării acestuia pe unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale, sunt incluse, de drept, în PNMS, pentru anul 2024.

Art. 3

(1) Suportul alimentar constă, după caz, într-o masă caldă sau într-un pachet alimentar pe zi, după cum urmează:

a) masă caldă, preparată în regim propriu, pentru preșcolarii și elevii din unitățile de învățământ în care există cantină, respectiv unități în care trebuie să funcționeze, conform reglementărilor legale în vigoare, și spațiu adecvat de servire a mesei;

b) masă caldă, în regim catering, pentru preșcolarii și elevii din unitățile de învățământ în care nu există cantină pentru prepararea în regim propriu, hrana putând fi servită în sala de clasă sau într-un alt spațiu amenajat în acest scop, cu respectarea prevederilor Ordinului ministrului sănătății nr. **1.456/2020** pentru aprobarea Normelor de igienă din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor, cu modificările ulterioare. În situația în care hrana nu este servită într-un interval de 60 de minute de la livrare, produsele alimentare sunt păstrate, până la servire, în spații amenajate, în care sunt asigurate condițiile de manipulare și depozitare indicate de producător, în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind igiena și siguranța produselor alimentare, condiții care să poată fi monitorizate și controlate;

c) pachet alimentar, în situația în care nu există posibilitatea asigurării mesei calde în regim propriu sau de catering. Pachetul alimentar este păstrat, până la servire, în spații amenajate, în care sunt asigurate condițiile de manipulare și depozitare indicate de producător, în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind igiena și siguranța produselor alimentare, condiții care să poată fi monitorizate și controlate.

(2) Diferențierea tipului de suport alimentar în categoriile menționate la alin. (1) se face în funcție de specificul unității de învățământ dat de structura ciclurilor de învățământ, de dispunerea geografică și de programul școlar al elevilor.

(3) Tipul de suport alimentar diferențiat conform prevederilor alin. (2), precum și modalitatea de distribuire a acestuia elevilor și preșcolarilor se stabilesc la solicitarea directorului unității de învățământ, cu aprobarea consiliului de administrație, și se propun ordonatorului principal de credite al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, care le supune aprobării consiliului local.

(4) La cererea motivată a elevului major/părintelui/reprezentantului legal/ocrotitorului legal, formulată în scris și însoțită, după caz, de un document-justificativ, înregistrată la secretariatul unității de învățământ, preșcolarii și elevii care, din considerente de natură medicală sau religioasă, au restricții alimentare beneficiază de masa sănătoasă adecvată situației acestora, în limita valorii zilnice prevăzute la art. 2 alin. (1).

(5)În sensul prezentei hotărâri, documentele justificative care însoțesc cererea elevului major/părintelui/reprezentantului legal/ocrotitorului legal pot fi următoarele:

a)documente medicale care să ateste intoleranțe/alergii alimentare sau afecțiuni cronice, după caz, care să îl determine pe elevul major/părinte/reprezentantul legal/ocrotitorul legal să formuleze o altă opțiune alimentară;

b)declarație pe propria răspundere a elevului major/părintelui/reprezentantului legal/ocrotitorului legal referitoare la apartenența la o religie care restricționează consumul anumitor alimente, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 4

(1) Suportul alimentar prevăzut la art. 3 alin. (1) trebuie să respecte prevederile Legii nr. **123/2008** pentru o alimentație sănătoasă în unitățile de învățământ preuniversitar și ale Ordinului ministrului sănătății publice nr. **1.563/2008** pentru aprobarea Listei alimentelor nerecomandate preșcolarilor și școlarilor și a principiilor care stau la baza unei alimentații sănătoase pentru copii și adolescenți.

(2) Normele minime obligatorii care trebuie respectate în pregătirea mesei pentru preșcolari și elevi sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Suportul alimentar prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. b) și c) este produs în unități înregistrate/autorizate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, se distribuie sub formă ambalată, în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind igiena și siguranța produselor alimentare, conform prevederilor pct. 8 din anexa nr. 3, fiind transportat numai cu mijloace de transport autorizate/înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor.

(4) Programul de servire a mesei și timpul alocat acestei activități sunt stabilite de către conducerea unității de învățământ, în funcție de numărul de elevi, de orarul școlii și de particularitățile specifice fiecărei unități de învățământ.

(5) Servirea mesei calde sau distribuirea pachetului alimentar în cadrul unității de învățământ se face de către persoane desemnate de conducerea acesteia, cu excepția personalului de îngrijire și de întreținere care a participat, în prealabil, la igienizarea spațiilor sanitare, cu respectarea prevederilor Ordinului ministrului sănătății și al ministrului educației nr. **2.209/4.469/2022** privind aprobarea Metodologiei pentru organizarea și certificarea instruirii profesionale a personalului privind însușirea noțiunilor fundamentale de igienă, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Consiliul de administrație al unității de învățământ stabilește modalitatea prin care se va face prezența elevilor/preșcolarilor pentru a li se comunica furnizorilor, zilnic, numărul de porții/pachete alimentare care li se vor distribui elevilor/preșcolarilor prezenți la cursuri.

(7) Unitățile de învățământ răspund, în mod direct, de asigurarea condițiilor de primire, recepție și distribuție a suportului alimentar, prin nominalizarea persoanelor responsabile în acest sens, precum și de confirmarea documentelor ce stau la baza plății produselor alimentare.

Art. 5

(1) Finanțarea PNMS se asigură de la bugetul de stat, din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București, în funcție de numărul de beneficiari și de limita valorii zilnice, aprobate potrivit prezentei hotărâri, la propunerea Ministerului Educației.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) pot fi suplimentate din veniturile proprii ale bugetelor locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale sau din alte surse de finanțare, legal prevăzute, în următoarele situații:

a) stabilirea prin hotărâre a consiliului local a unei valori zilnice mai mari decât cea prevăzută la art. 2 alin. (1);

b) creșterea, în perioada aplicării PNMS, a numărului de preșcolari/elevi beneficiari din unitățile de învățământ.

(3) Unitățile/Subdiviziunile administrativ-teritoriale pot aloca fonduri, din veniturile proprii ale bugetelor locale, pentru asigurarea unor spații pentru prepararea, depozitarea sau servirea mesei și/sau pentru asigurarea transportului către beneficiari al suportului alimentar, dacă cheltuielile aferente depășesc bugetul alocat inițial, după caz.

(4) Sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat se reflectă în bugetele locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale de care aparțin unitățile de învățământ, la partea de venituri, cu ajutorul indicatorului 11.02.02 "Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București".

(5) La partea de cheltuieli a bugetelor locale, din punctul de vedere al clasificății funcționale a indicatorilor bugetelor locale, creditele bugetare destinate finanțării cheltuielilor determinate de implementarea PNMS se vor reflecta la capitolul 65.02 "Învățământ", subcapitolul 65.02.11 "Servicii auxiliare pentru educație", paragraful 65.02.11.30 "Alte servicii auxiliare", în bugetul propriu al unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, pe codul de identificare fiscală al acestora. Din punctul de vedere al clasificății economice a indicatorilor, creditele bugetare destinate finanțării cheltuielilor determinate de implementarea PNMS se vor reflecta la titlul 57 "Asistență socială", articolul 57.02 "Ajutoare sociale", alineatul 57.02.05 "Suport alimentar", inclusiv în situațiile prevăzute la alin. (2).

(6) Sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat alocate unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale rămase neutilizate la finele exercițiului bugetar se regularizează cu bugetul de stat.

Art. 6

(1) Procedura de atribuire a contractelor de furnizare/servicii a mesei calde sau, după caz, a pachetelor alimentare se organizează la nivelul fiecărei unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale și se stabilește potrivit prevederilor Legii nr. **98/2016** privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Unitățile/Subdiviziunile administrativ-teritoriale care dispun de mijloacele necesare preparării și distribuirii mesei calde sau, după caz, a pachetelor alimentare, în scopul creșterii calității acestora, pot utiliza în acest scop sumele alocate potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) și (3).

(3) Pentru obținerea unor prețuri cât mai competitive, autoritățile contractante pot opta pentru atribuirea contractului de achiziție publică fie pe întreaga masă caldă sau, după caz, pe întregul pachet alimentar, fie pe loturi distincte pe categorii de produse ce intră în componența mesei calde sau, după caz, a pachetului alimentar, potrivit Legii nr. **98/2016**, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Pentru a monitoriza modul de utilizare a resurselor financiare disponibile și pentru a asigura un aport nutrițional adecvat, autoritățile contractante vor introduce în caietul de sarcini cerința ca ofertanții să introducă o defalcare a costurilor, per porție, pe următoarele categorii:

a) materie primă/produse alimentare;

b) prepararea hranei;

c) transport.

(5) Responsabili pentru efectuarea plăților către furnizori sunt primarii unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale sau persoanele împuternicite, după caz.

(6) Plata produselor și a serviciilor contractate se efectuează de către ordonatorii principali de credite, pe baza documentelor de recepție calitativă și cantitativă, întocmite și aprobate de unitățile de învățământ.

(7) Specificațiile tehnice pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică de furnizare/servicii sunt prevăzute în anexa nr. 3.

Art. 7

Pentru promovarea principiilor unei alimentații sănătoase și a obiectivelor de dezvoltare durabilă, PNMS este însoțit de măsuri educative extracurriculare și extrașcolare, desfășurate independent sau integrat în unitățile de învățământ preuniversitar, în cadrul programelor "Școala altfel" și "Săptămâna verde".

Art. 8

(1) Pe durata de implementare, personalul necesar desfășurării PNMS poate fi suplimentat, la solicitarea unităților de învățământ, prin:

a) angajarea unor categorii de personal pe perioada implementării programului, cu încadrarea în numărul total de posturi aprobat la nivelul ISJ/ISMB, în baza analizei cu privire la personalul necesar implementării programului, realizată de ISJ/ISMB;

b) detașare sau delegare de personal din cadrul autorităților administrației publice locale, cu modificarea corespunzătoare a fișei postului, cu respectarea prevederilor Legii nr. **53/2003 - Codul muncii**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. **57/2019** privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Unitățile care produc, prepară, transportă și distribuie alimente în cadrul acestui program sunt supuse controalelor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor oficiale, efectuate de către personalul împuternicit de Ministerul Sănătății, din cadrul Inspecției Sanitare de Stat și al direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) **2017/625** al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. **999/2001**, (CE) nr. **396/2005**, (CE) nr. **1.069/2009**, (CE) nr. **1.107/2009**, (UE) nr. **1.151/2012**, (UE) nr. **652/2014**, (UE) **2016/429** și (UE) **2016/2.031** ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. **1/2005** și (CE) nr. **1.099/2009** ale Consiliului și a Directivelor **98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE** și **2008/120/CE** ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. **854/2004** și (CE) nr. **882/2004** ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor **89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE** și **97/78/CE** ale Consiliului și a Deciziei **92/438/CEE** a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale).

(3) Potrivit principiilor care trebuie respectate în pregătirea mesei pentru preșcolari și elevi, conform recomandărilor Institutului Național de Sănătate Publică, suportul alimentar este livrat zilnic din cantină, respectiv din unități care trebuie să funcționeze conform reglementărilor legale în vigoare și este păstrat, până la servire, dacă hrana nu este servită într-un interval de 60 de minute de la livrare, în unitățile de învățământ preuniversitar, în condiții igienico-sanitare și de siguranța alimentelor, potrivit prevederilor legislației în vigoare.

(4) În vederea asigurării condițiilor igienico-sanitare, pentru unitățile de învățământ care nu au cantină, produsele care fac obiectul suportului alimentar trebuie livrate în porții

individuale, în ambalaje alimentare care să respecte legislația privind materialele în contact cu alimentul, sigilate și etichetate corespunzător, însoțite de tacâmuri de unică folosință care permit consumul în condiții optime de igienă.

(5) Autoritățile administrației publice locale și unitățile de învățământ au obligația să urmărească și să verifice buna desfășurare a procesului de aprovizionare privind distribuția către elevi/preșcolari a pachetului alimentar/mesei calde.

(6) Pentru realizarea controlului oficial privind siguranța alimentelor, autoritățile publice competente vor desfășura controale conform atribuțiilor specifice.

Art. 9

(1) Ministerul Educației și ISJ/ISMB au atribuții de monitorizare și evaluare a PNMS.

(2) Pentru evaluarea PNMS se stabilesc, prin ordin al ministrului educației, indicatorii de eficiență și de impact, precum și modelul de raport pe care trebuie să îl elaboreze unitățile de învățământ preuniversitar, ISJ/ISMB, respectiv Ministerul Educației.

Art. 10

(1) Conducerea unității de învățământ desemnează un responsabil de program care poate fi din categoria personal didactic, didactic auxiliar sau nedidactic, cu excepția personalului de îngrijire și de întreținere. În unitățile de învățământ care funcționează cu structuri școlare arondate se desemnează câte un responsabil la nivelul fiecărei structuri.

(2) Coordonarea programului la nivel de unitate de învățământ se realizează prin activități de tipul, fără a se limita la acestea: recepție de produse alimentare, efectuată cu respectarea legislației în vigoare, servicii, evidența zilnică a livrării mesei calde/pachetului alimentar, completarea formularelor de raportare periodică.

(3) La nivelul unității de învățământ se elaborează și se transmite ISJ/ISMB un raport semestrial cu privire la derularea PNMS.

Art. 11

(1) La nivel județean/al municipiului București, coordonarea programului este asigurată de către ISJ/ISMB, care elaborează semestrial, publică pe paginile de internet proprii și transmite către Ministerul Educației raportul privind implementarea programului.

(2) ISJ/ISMB desemnează un inspector responsabil cu monitorizarea desfășurării programului în unitatea/unitățile de învățământ din județ/municipiu.

(3) Monitorizarea se realizează de fiecare ISJ/ISMB, prin activități de tipul, fără a se limita la acestea: colectare și interpretare de date, vizite în unitățile de învățământ, inspecții tematice, rapoarte transmise trimestrial de către unitatea de învățământ către ISJ/ISMB.

(4) ISJ/ISMB este responsabil de comunicarea către Ministerul Educației a oricăror modificări apărute la nivelul unităților de învățământ în ceea ce privește numărul beneficiarilor sau schimbarea denumirii, comasarea sau desființarea unor niveluri de învățământ.

(5) ISJ/ISMB elaborează și transmite Ministerului Educației, semestrial și ori de câte ori este nevoie, raportul conținând indicatorii de eficiență și impact pentru PNMS, precum și modul în care acesta este derulat. Raportul se publică și pe pagina de internet proprie.

(6) Pe baza datelor centralizate din rapoartele transmise de către ISJ/ISMB, Ministerul Educației elaborează raportul cu privire la impactul PNMS, care se publică pe pagina de internet proprie, completează listele cu unitățile suplimentare de învățământ și întreprinde măsurile necesare pentru remedierea deficiențelor apărute în derularea PNMS.

Art. 12

(1) Ministerul Educației colaborează cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în vederea implementării PNMS.

(2) Atribuțiile Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale în ceea ce privește implementarea PNMS sunt următoarele:

a) formulează propuneri de îmbunătățire a cadrului normativ care reglementează PNMS și transmite propunerile Ministerului Educației pentru inițierea demersurilor de modificare;

b) colaborează cu Ministerul Educației la elaborarea Listei unităților de învățământ incluse în PNMS, care se aprobă prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;

c) sprijină, prin direcțiile pentru agricultură județene și a municipiului București, implementarea în unitățile de învățământ preuniversitar, în cadrul programelor "Școala altfel" și "Săptămâna verde", a măsurilor educative extracurriculare și extrașcolare care contribuie la promovarea principiilor unei alimentații sănătoase și a obiectivelor de dezvoltare durabilă, cum ar fi: organizarea de vizite la ferme pomicole/legumicole sau la unități de producție de profil alimentar, la stațiuni de cercetare pomicolă, legumicolă sau de creștere a bovinelor, la zilele recoltei, la expoziții, târguri sau la alte evenimente și/sau activități similare, organizarea de concursuri tematice legate de consumul de alimente sănătoase, organizarea de zile tematice dedicate consumului de alimente sănătoase și cultivării respectului pentru hrană - prevenirea risipei de alimente sau de activități educative practice, utilizarea de materiale didactice/educative care să prezinte preșcolarilor și elevilor informații adaptate vârstei despre obiceiuri alimentare sănătoase, agricultură, lanțuri de aprovizionare și produse locale, producția ecologică, producția și consumul sustenabile/durabile și combaterea risipei alimentare;

d) colaborează cu Ministerul Educației la formularea de politici publice, programe și proiecte care să contribuie la creșterea accesului la educație, prin asigurarea suportului alimentar care să susțină învățarea și care să promoveze principiile unei alimentații sănătoase, diversificate, echilibrate și sustenabile la nivelul populației școlare.

Art. 13

Atribuțiile unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale în ceea ce privește implementarea PNMS sunt următoarele:

a) analizează propunerea ISJ/ISMB cu privire la unitățile de învățământ care îndeplinesc criteriile pentru a fi incluse în cadrul PNMS și își exprimă acordul cu privire la implementarea programului în unitățile de învățământ din cadrul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale;

b) asigură finanțarea programului pentru unitățile de învățământ din cadrul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în quantumul stabilit prin legea bugetului de stat, și întreprind măsurile necesare pentru regularizarea cu bugetul de stat a sumelor rămase neutilizate la finele exercițiului bugetar;

c) organizează procedura de atribuire a contractelor de furnizare/servicii a mesei calde sau, după caz, a pachetelor alimentare, potrivit prevederilor Legii nr. **98/2016**, cu modificările și completările ulterioare;

d) contribuie la creșterea eficienței și a calității programului prin suplimentarea, din veniturile proprii sau din alte surse de finanțare legal prevăzute, a sumelor alocate pentru finanțarea programului, în situațiile prevăzute la art. 5 alin. (2) și (3);

e) contribuie la dezvoltarea bazei materiale a unităților de învățământ din cadrul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, prin asigurarea și/sau modernizarea și dotarea spațiilor pentru prepararea, depozitarea sau servirea hranei;

f) contribuie la evaluarea modului de implementare a PNMS în unitățile de învățământ din cadrul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și formulează propuneri de îmbunătățire a programului, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2).

Art. 14

(1) Unitățile de învățământ preuniversitar care implementează acest program sunt supuse inspecției sanitare de stat, care este realizată de către personalul împuternicit din cadrul direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București, conform competențelor legale.

(2) În cazul unor rezultate necorespunzătoare, personalul împuternicit din cadrul direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București va lua măsurile necesare eliminării riscului de îmbolnăvire a preșcolarilor și elevilor ce servesc masa prin consumul acelor alimente și va informa direcția sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București asupra acestor aspecte, utilizând sistemele de alertă și cooperare existente, în vederea dispunerii măsurilor care se impun, conform atribuțiilor acestora.

Art. 15

Controlul respectării prevederilor art. 2 alin. (1)-(3), ale art. 4 alin. (6), precum și ale art. 6 alin. (1) și (2) se exercită conform competențelor de către personalul împuternicit din cadrul direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București.

Art. 16

PNMS este complementar Programului pentru școli al României 2023-2029.

Art. 17

Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
Ministrul educației,
Ligia Deca

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Sorin Moise,
secretar de stat
Ministrul sănătății,

Alexandru Rafila
p. Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Marin Țole,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

ANEXA nr. 1:

**Declarație pe propria răspundere
a elevului major/părintelui/reprezentantului legal
/ocrotitorului legal**

DECLARAȚIE

Subsemnatul(a), ..., născut(ă) la data de .....,
legitim(ă) cu CI/pașaport seria ..... numărul ....., elev/părinte/reprezentant
legal/ocrotitor legal al minorului ....., născut la data de ....., declar
pe propria răspundere că preșcolarul/elevul .....

eu/fiul/fiica meu/mea sunt/este alergic(ă) la
.....;

am/are intoleranță alimentară la
.....;

am/are probleme de sănătate care necesită un regim alimentar special, precizat de către
medicul curant/medicul de familie în documentele atașate
.....;

eu/fiul/fiica meu/mea aparțin/apartine unei religii care restricționează consumul de
.....;

altă situație:
.....

Atașez acestei declarații următoarele documente doveditoare:

1.....
.....

2.....
.....

Data:

Semnătura:

ANEXA nr. 2:

NORMELE MINIME OBLIGATORII care trebuie respectate în pregătirea mesei pentru preșcolari și elevi

I._

1.Nu se adaugă aditivi alimentari, conservanți sau orice alt tip de potențiatori de arome și gust în cazul mâncărilor calde, preparate la nivelul cantinelor din incinta unităților de învățământ sau la nivelul unităților de tip catering și care urmează a fi servite preșcolarilor și elevilor; de asemenea, produsele de origine animală sau nonanimală din care se prepară aceste mâncăruri trebuie să respecte legislația în vigoare privind aditivii permisi a fi adăugați în alimente.

2.Ceapa pregătită în prima fază a etapei de gătire nu se prăjește, ci se înăbușă cu apă.

3.Sarea iodată utilizată trebuie să respecte legislația în vigoare privind aditivii permisi a fi adăugați în alimente.

4.Evitarea asocierii alimentelor din aceeași grupă la felurile de mâncare servite; de exemplu, la masa de prânz nu se vor servi felul 1 și felul 2 preponderente cu glucide - cereale, ca de exemplu, supa cu găluști și friptura cu garnitură din paste făinoase, ci din legume.

5.Nu se vor permite mâncărurile precum tocături prăjite. Ouăle se recomandă a fi servite ca omletă la cuptor.

6.Se recomandă îmbogățirea rației în vitamine și săruri minerale prin folosire de salate din crudități și adăugare de legume - frunze în supe și ciorbe.

7.Interdicția folosirii cremelor cu ouă și frișcă, a maonezelor, indiferent de anotimp, precum și a ouălor fierte, nesectionate după fierbere.

8.Mâncarea livrată trebuie gătită în dimineața zilei în care se servește, păstrându-se în condiții sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, precum și în condiții igienico-sanitare și la temperaturi corespunzătoare, conform legislației în vigoare.

9.Unitățile de învățământ în care se desfășoară programul au obligativitatea de a păstra 48 de ore probe din alimentele servite copiilor, conform legislației în vigoare.

II.NOTĂ:

Variante orientative de meniu care includ sugestiile Institutului Național de Sănătate Publică:

1.ciorbă de legume;

2.supă de pui cu legume;

3.ciorbă de vâcuță cu legume;

4.legume cu piept de pui/carne slabă de porc la grătar;

5.mâncare de mazăre cu piept de pui/carne slabă de porc/vită;

6.pilaf cu legume și ficăței de pui;

7.piure de morcov cu grătar de pui/carne slabă de porc;

8.piure de cartofi, salată cu piept de curcan;

9.mâncare de varză dulce cu friptură la cuptor;

10.ghiveci de legume cu pui/carne slabă de porc;

11.orez cu legume și pui/carne slabă de porc/vită la tavă;

12.sufleu de broccoli cu brânză;

13.cartofi gratinați, salată cu piept de pui la grătar;

14.tocană de legume cu orez brun;

15. piure de cartofi cu sfeclă și chifteluțe de legume la cuptor;
16. omletă cu legume - ardei, ciuperci, ceapă verde și brânză telemea;
17. sufleu de conopidă, broccoli și brânză la cuptor;
18. dovlecel umplut cu brânză la cuptor;
19. ciuperci la cuptor umplute cu brânză, pentru copiii cu vârsta mai mare de 7 ani;
20. macaroane cu brânză;
21. cartofi franțuzești, la cuptor, cu brânză și ou;
22. quinoa cu legume;
23. sandvici cu unt, șuncă, cașcaval și legume - roșii, castravete, salată;
24. sandvici cu piept de pui la grătar sau pulpă de pui dezosată la grătar cu legume crude - gogoșar, varză, morcov.

ANEXA nr. 3:

SPECIFICAȚII TEHNICE pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică de furnizare/servicii

Specificații tehnice:

1. Caracteristici generale

Se vor furniza:

- a) masă caldă preparată conform normelor minime obligatorii ce trebuie respectate în pregătirea mâncării pentru copii, prevăzute în anexa nr. 2 la hotărâre;
- b) pachet alimentar: produse de panificație din făină integrală - pâine feliată sau batoane/chifle - 80 g - maximum 50% din greutatea totală a pachetului, produse din carne și/sau brânzeturi/derivate din lapte 40 g - minimum 25% din greutatea totală a pachetului și legume - roșii, castraveți, salată sau alte produse similare - 40 g - maximum 25% din greutatea totală a pachetului. La acestea se va adăuga un fruct.

1.1. Produsele alimentare sunt livrate zilnic din unități autorizate/înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor și sunt păstrate până la servire, dacă hrana nu este servită într-un interval de 60 de minute de la livrare, în unitățile de învățământ preuniversitar, în condiții igienico-sanitare și de siguranța alimentelor, potrivit prevederilor legislației în vigoare.

1.2. În situația desfășurării cursurilor prin intermediul tehnologiei și al internetului sau a școlarizării elevilor la domiciliu, produsele alimentare vor fi livrate și distribuite zilnic elevilor care nu participă la cursuri în unitatea de învățământ, conform deciziei la nivel local și cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

1.3. Ofertanții trebuie să introducă o defalcare a costurilor, per porție, pe următoarele categorii:

- a) contractele de furnizare: valoare produse și servicii de transport;
- b) contractele de servicii: valoare materii prime, servicii de preparare a hranei și servicii de transport.

2. Evidența cantităților solicitate, distribuite și consumate

2.1. Fiecare unitate de învățământ beneficiară a PNMS va ține evidența cantității de produse consumate, menționând categoriile de beneficiari, tipul de produs, cantitatea per porție, numărul de porții și numărul de zile de școală, precum și evidența numărului de copii.

2.2. Furnizorul/Prestatorul autorizat/înregistrat și unitățile înregistrate/autorizate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor vor păstra și vor prezenta organismelor de control competente documentele comerciale și tehnice privind produsele alimentare distribuite, precum și documentele care să ateste calitatea și siguranța acestora, după caz; unitățile de învățământ au obligația de a păstra avizele de expediție aferente fiecărei distribuții.

2.3. Lunar, autoritatea contractantă va realiza centralizarea cantității de produse consumate per categorie de produs, în funcție de situația numărului de copii școlarizați în luna precedentă, pe care o va corela cu situația existentă la furnizor. Toate părțile implicate în procesul de distribuție a produselor alimentare menționate la pct. 1 vor păstra documentele justificative pe o perioadă de cel puțin 3 ani, începând de la sfârșitul anului întocmirii acestora.

3.Calitatea produselor

Produsele alimentare trebuie să respecte prevederile Regulamentului (CE) nr. **2.073/2005** al Comisiei din 15 noiembrie 2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru grupele speciale de consumatori - copii cu diabet, intoleranță la lactoză, gluten sau alte probleme de natură medicală - se va asigura regimul alimentar prescris de medicul specialist. Tipul de hrană de regim și cantitatea necesară se prevăd în anexa la contractul de furnizare, fiind specificate pentru fiecare școală și elev.

4.Siguranță și perisabilitate microbiologică

Termenul maxim pentru consumul produselor transportate de la furnizor către unitățile școlare, respectiv elev sau preșcolar, după caz, va fi de:

a)ziua producerii pentru masa caldă;

b)24 de ore de la momentul ambalării pentru sandviciuri.

În situația în care hrana nu este servită într-un interval de 60 de minute de la livrare, produsele alimentare sunt păstrate, până la servire, în spații amenajate, în care sunt asigurate condițiile de manipulare și depozitare indicate de producător, în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind igiena și siguranța produselor alimentare, condiții care să poată fi monitorizate și controlate.

Pentru depozitare în școli se vor folosi spații special amenajate pentru păstrarea produselor alimentare în condiții de siguranță a alimentelor prevăzute de legislația în vigoare, asigurate de către beneficiar - unitatea de învățământ.

Produsele alimentare vor fi păstrate până la servire în condițiile indicate de producător, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

5.Condiții pentru transport și distribuție

Produsele alimentare vor fi transportate de la furnizor către unitățile școlare, respectiv elev sau preșcolar, după caz, numai cu mijloace auto speciale, autorizate/înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, potrivit prevederilor legislației în vigoare.

6.Metode de testare și control

Produsele alimentare se analizează doar în laboratoare autorizate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor care au metodele de analiză acreditate.

7.Persoanele angajate în producerea, manipularea și distribuția produselor alimentare sunt obligate să dețină certificat de absolvire a unui curs de Noțiuni fundamentale de igienă sau echivalent, conform Ordinului ministrului sănătății și al ministrului educației nr. **2.209/4.469/2022** privind aprobarea Metodologiei pentru organizarea și certificarea instruirii profesionale a personalului privind însușirea noțiunilor fundamentale de igienă, cu modificările și completările ulterioare, și fișă de aptitudini specifice activității desfășurate

sau echivalent, conform Hotărârii Guvernului nr. **355/2007** privind supravegherea sănătății lucrătorilor, cu modificările și completările ulterioare.

8. Ambalare, etichetare, marcare

Produsele alimentare preambalate trebuie să prezinte înscris prin etichetare următorul element:

"PRODUS DISTRIBUIT GRATUIT".

În cazul produselor alimentare care nu se supun prevederilor definiției "produs alimentar preambalat" trebuie îndeplinite următoarele cerințe:

a) pentru cele distribuite de unitățile de alimentație publică se va indica la livrare, printr-un document scris care însoțește produsele: denumirea produsului, substanțe care provoacă alergii sau intoleranțe, o mențiune privind lotul, respectiv data producerii și sintagma "PRODUS DISTRIBUIT GRATUIT";

b) pentru cele preparate în regim propriu, respectiv masă caldă, lista meniului va fi afișată la loc vizibil și va conține denumirea produsului, ingredientele componente și substanțele care provoacă alergii sau intoleranțe.